

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

ZATWIERDZAM:

.....

**INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO I EWAKUACJI
DLA BUDYNKU POWIATU NOWOMIEJSKIEGO
W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM**

UL. GRUNWALDZKA 3, 13-300 NOWE MIASTO LUBAWSKIE

Opracował:

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

Spis treści:

- 1.Podstawy prawne opracowania instrukcji.
- 2.Postanowienia ogólne.
- 3.Charakterystyka pożarowa obiektu.
- 4.Zapobieganie możliwości powstania pożaru oraz czynności zabronione i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
- 5.Zadania i odpowiedzialność pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
- 6.Wytyczne przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia.
- 7.Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i znaków bezpieczeństwa.
- 8.Instrukcja alarmowa w przypadku powstania pożaru.
- 9.Zabezpieczenie przeciwpożarowe prac pożarowo niebezpiecznych.
- 10.Szkolenie przeciwpożarowe pracowników.
- 11.Wykaz telefonów alarmowych.
- 12.Szczegółowe założenia do ćwiczeń alarmowych w zakresie prowadzonej ewakuacji ludzi z budynku.

Załączniki:

- 1.Oświadczenie pracownika o przeszkoleniu.
- 2.Protokół prac pożarowo niebezpiecznych.
- 3.Zezwolenie na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych.
- 4.Terminy przeglądu sprzętu przeciwpożarowego.
- 5.Część graficzna instrukcji z planem rozmieszczenia sprzętu przeciwpożarowego.
- 6.Aktualizacja instrukcji.

1. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA INSTRUKCJI.

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku – *o ochronie przeciwpożarowej* (tekst jednolity – Dz. U. z 2009 r., Nr 178, poz. 1380 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku – *w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów* (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku – *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2002 r., Nr 75, poz. 690 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2009 roku – *zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2009 r., Nr 56, poz. 461 ze zm.),
- Inne przepisy i normy obowiązujące w zakresie ewakuacji i ochrony przeciwpożarowej.

2.POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Instrukcja ewakuacji i bezpieczeństwa pożarowego dla budynku Powiatu Nowomiejskiego znajdującego się w Nowym Mieście Lubawskim przy ulicy Grunwaldzkiej 3. Instrukcja została opracowana na podstawie § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku – w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719), w oparciu o obowiązujące przepisy i Polskie Normy, dokumentację budynku oraz informacje użytkownika obiektu.

Celem opracowania jest ustalenie wymagań ewakuacyjnych i przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym, porządkowym itp., jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji obiektu, przeznaczonego głównie do celów użyteczności publicznej, z zapleczem socjalnym i administracyjnym.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku – o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity – Dz. U. z 2009 r., Nr 178, poz. 1380 ze zm.), właściciel budynku, obiektu

budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Instrukcja ewakuacji i bezpieczeństwa pożarowego, zwana dalej instrukcją określa:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu i sposobu użytkowania,
- sposób poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
- sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
- sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi,
- sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

Ponadto:

- do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko,
- przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem,
- wzór oświadczenia stanowi Załącznik nr 1 do instrukcji. Oświadczenie należy dołączyć do akt osobowych pracownika.

Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników urzędów, instytucji, przedsiębiorstw i firm prowadzących działalność lub wykonujących prace na terenie budynku lub w obrębie działki. Obowiązek zapoznania się tych osób z instrukcją należy do Starosty Nowomiejskiego. Postanowienia zawarte w niniejszej instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych aktów normatywnych.

Podstawowe pojęcia i definicje.

1.Zagrożeniem pożarowym – nazywamy zespół czynników wpływających na powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru, a przez to – na bezpieczeństwo życia ludzi i zwierząt lub mienia.

2.Budynki, ich części lub pomieszczenia ze względu na funkcję kwalifikuje się do następujących kategorii zagrożenia ludzi:

- **ZL I** – zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nie przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
- **ZL II** – przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
- **ZL III** – użyteczności publicznej nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II,
- **ZL IV** – mieszkalne,
- **ZL V** – zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II.

3.Obciążenie ogniowe (gęstość obciążenia) – mierzone jest ilością drewna w kg o średnim cieple spalania 4400 kcal/kg (18,4 MJ/kg) przypadającą na 1 m² powierzchni rzutu poziomego pomieszczenia (strefy pożarowej), odpowiadająca ciepłu spalania, wywiązującemu się przy spalaniu materiałów palnych, znajdujących się w pomieszczeniu. Zasada obliczania obciążenia ogniowego zawiera PN-70/B-02852.

4.Przeciwpożarowy wyłącznik prądu – rozumie się przez to – wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowania jest niezbędne podczas pożaru.

5.Sprzęt i urządzenia ratownicze – rozumie się przez to przedmioty, narzędzia, maszyny i urządzenia związane na stałe z budynkiem, obiektem lub terenem, uruchamiane i wykorzystywane do ratowania ludzi i mienia w warunkach pożaru, klęski żywiołowej oraz innego miejscowego zagrożenia.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

6. Strefa pożarowa – rozumie się przez to przestrzeń wydzieloną w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

7. Techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych – rozumie się przez to techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje, a także rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

8. Warunki ewakuacji – rozumie się przez to możliwości przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

9. Instalacja sygnalizacyjno-alarmowa – rozumie się przez to instalację automatycznego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze.

10. Bezpieczeństwo pożarowe – rozumie się przez to stan eliminujący zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegających przed pożarem.

11. Użyte w treści skróty:

ISA – instalacja sygnalizacyjno-alarmowa,

JRG – Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza,

PSP – Państwowa Straż Pożarna,

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna.

3. CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA OBIEKTU.

1. Nazwa obiektu i lokalizacja.

Budynek zlokalizowany jest przy ulicy Grunwaldzkiej 3 w Nowym Mieście Lubawskim. W budynku mieszczą się siedziby następujących urzędów i instytucji:

- Wydziału Geodezji i Nieruchomości, Starostwa Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim,
- Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Mieście Lubawskim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowym Mieście Lubawskim,
- Kasa Banku Spółdzielczego,
- Poradnia rehabilitacji „REH-MED”,
- Poradnia medyczna Pani Kubackiej,
- „Centrum stomatologii”,
- Poradnia Pani Rożentalskiej,
- Pracownie protetyczne,
- Poradnia „Fiołek”,
- Poradnia AA,
- Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego,
- Poradnie specjalistyczne,
- Biura poselskie i inne.

Wejście główne do części budynku znajduje się centralnie od strony ulicy Grunwaldzkiej 3 (strona wschodnia). Dodatkowo budynek posiada wyjście ewakuacyjne od strony wewnętrznego parkingu (strona zachodnio-południowa). W części północno-wschodniej znajduje się szyb z windą. Dojazd do budynku możliwy jest od ulicy Grunwaldzkiej oraz ulicy Żwirki i Wigury. W bliskim sąsiedztwie znajduje się budynek Poradni medycznej „ESKULAP”.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

2. Opis ogólny budynku.

Budynek administracyjno-biurowo-usługowy zlokalizowany jest przy ulicy Grunwaldzkiej 3 w Nowym Mieście Lubawskim, obręb 9 i znajduje się na działce ewidencyjnej nr: 488/21 o pow. 0,4213 ha będącej własnością Powiatu Nowomiejskiego.

Budynek murowany o 4 kondygnacjach nadziemnych z szybem windowym w całości podpiwniczony. Wiek budynku ok. 30 lat.

3. Wymiary budynku.

Dane użytkowe:

- powierzchnia zabudowy budynku – 671,00 m²
- kubatura – 9 956 m³
- powierzchnia użytkowa budynku (bez piwnic) – 1 948,10 m²
- powierzchnia piwnic – 523,30 m²
- powierzchnia ogółem – 2 471,40 m²

w tym:

- **piwnica – 523,30 m²**
- korytarze – 90,10 m²
- kotłownia i magazyn węgla – 164,00 m²
- pomieszczenia piwniczne – 250,30 m²
- pomieszczenia dźwigowe – 18,90 m²

- **parter – 500,80 m²**
- gabinety, biura, pomieszczenia sanitarne – 313,20 m²
- korytarze – 187,50 m²

- **I piętro – 476,40 m²**
- gabinety, biura, pomieszczenia sanitarne – 345,70 m²
- korytarze – 130,70 m²

- **II piętro – 484,40 m²**
- gabinety, biura, pomieszczenia sanitarne – 321,60 m²
- korytarze – 162,80 m²

- **III piętro – 486,50 m²**
- gabinety, biura, pomieszczenia sanitarne – 341,00 m²
- korytarze – 145,50 m²

- powierzchnia dachu – 687,04 m²

w tym:

- dach główny – 587,39 m²
- wnęka – 3,62 m²
- nadbudowa dachu (mały dach) – 96,03 m²

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

4. Charakterystyka poszczególnych elementów budowlanych:

Klasa odporności pożarowej budynku – „C”

Wymagana odporność ogniowa głównych elementów konstrukcyjnych budynku:

- konstrukcji budynku – R 60,
- strop – REI 60,
- ściany wewnętrzne – EI 15,
- przykrycie dachu – E 15.

Istniejąca odporność ogniowa niektórych elementów jest większa od wymaganej.

Kategoria zagrożenia ludzi – ZL III.

Konstrukcja budynku:

- fundamenty betonowe zbrojone stalą,
- ściany szczytowe z cegły kratówki klasy „100” na zaprawie cementowej oraz bloki ściennie kanałowe typu BZ gr. 45 cm,
- ściany zewnętrzne z bloków ściennych typu BW,
- ściany osłonowe z gazobetonu na zaprawie cementowo-wapiennej,
- ścianki działowe z cegły dziurawki gr. 1 cegła i 0,5 cegły,
- komin c.o. z cegły pełnej ceramicznej na zaprawie cementowo-wapiennej,
- trzony wentylacyjne z pustaków ceramicznych,
- szyby windowy żelbetowy,
- stropy Akermana i z płyt stropowych żelbetowych,
- dach z płyt dachowych żebrowych,
- tynk zewnętrzny cementowo-wapienny,
- tynki wewnętrzne cementowo-wapienne,
- ściany w części obłożone płytkami,
- drzwi typowe płytowe,
- okna drewniane skręcane podwójne oraz z PVC podwójne,
- posadzki betonowe wyłożone gumolitem, lastryko, w części (fizykoterapii parkiet),
- parapety od wewnątrz wykończone lastryko,
- parapety od zewnątrz wykończone blachą,
- rynny z blachy ocynkowanej.

Rodzaj i ilość materiałów niebezpiecznych pożarowo – brak.

5. Zagospodarowanie budynku.

Przeznaczenie kondygnacji i pomieszczeń:

Piwnica – pomieszczenia magazynowe, techniczne, archiwa i kotłownia.

Parter – biura urzędu oraz poradnie medyczne, archiwa oraz kasa banku i WC.

I piętro – biura urzędów i instytucji, poradnie medyczne i WC.

II piętro – biura urzędów i instytucji, poradnie medyczne i WC.

III piętro – biura urzędów i instytucji i WC.

Liczba osób przebywających w budynku ok. 200 osób, w tym pracownicy ok. 120 osób oraz klienci ok. 80 osób.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

6. Urządzenia służące do usuwania dymu z klatek schodowych – w budynku nie ma urządzeń do usuwania dymów z klatek schodowych.

7. Wyjścia z budynku – ilość 3.

Jedno wyjście główne (ulica Grunwaldzka – strona wschodnia) i drugie wyjście na wewnętrzny parking (strona zachodnio-południowa). Obydwa wyjścia są wyjściami ewakuacyjnymi.

8. Instalacje.

- elektryczna 230 V/400 V na wszystkich kondygnacjach. Przewody prowadzone w rurach pod tynkiem,
- główny wyłącznik prądu znajduje się w piwnicy w głównej rozdzielni (pomieszczenie nr 09),
- klucz do rozdzielni znajduje się w piwnicy (pomieszczenie socjalne nr 11),
- ogrzewcza – budynek zaopatrywany w ogrzewanie z kotłowni znajdującej się w piwnicy, która połączona jest z magazynem opału,
- odgromowa,
- wentylacja – grawitacyjna (kanały wentylacyjne w kominach),
- teletechniczna – telefony w pokojach biurowych z wyjściem na miasto,
- internetowa – dostęp do Internetu z pomieszczeń biurowych.

9. Instalacje gaśnicze i zabezpieczające.

- hydranty wewnętrzne o średnicy 52 mm, wyposażone w odcinek węża i prądownicę zabudowane w metalowych szafkach hydrantowych w dwóch pionach (2 hydranty na każdej kondygnacji),
- gaśnice (ilość i lokalizację gaśnic pokazano w części graficznej instrukcji),

Na zewnątrz budynku zlokalizowane są hydranty podziemne, przeznaczone do zasilania jednostek taktycznych straży pożarnej. Usytuowanie hydrantów wewnętrznych przedstawiono na rzutach poszczególnych kondygnacji.

10. Zaopatrzenie wodne.

Sieć hydrantowa wewnętrzna:

- 2 hydranty typu H-25 (lokalizacja piwnica budynku),
- 2 hydranty typu H-25 (lokalizacja parter budynku),
- 2 hydranty typu H-25 (lokalizacja I piętro budynku),
- 2 hydranty typu H-25 (lokalizacja II piętro budynku),
- 2 hydranty typu H-25 (lokalizacja III piętro budynku).

Sieć hydrantowa zewnętrzna wzdłuż ulicy Grunwaldzkiej.

11. Drogi pożarowe do budynku.

Dojazd do budynku Powiatu Nowomiejskiego możliwy jest z dwóch stron. Główny dojazd do budynku zlokalizowany jest od strony wejścia głównego do budynku na ulicy Grunwaldzkiej (ulica asfaltowa i chodnik). Od strony ulicy Grunwaldzkiej (wejście główne wschodnie), jak i od strony parkingu (wjazd od ulicy Grunwaldzkiej i ulicy Żwirki i Wigury) istnieje możliwość ustawienia ciężkiego sprzętu, w tym drabin i podnośników oraz dostęp na poziom poszczególnych kondygnacji poprzez okna usytuowane na ścianach wschodniej i zachodniej. Ustawienie samochodów gaśniczych jest możliwe, chociaż od strony wschodniej występują warunki utrudniające manewrowanie tymi samochodami.

4.ZAPOBIEGANIE MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU ORAZ CZYNNOŚCI ZABRONIONE I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ.

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników należy zapobieganie możliwości powstawania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych i przepisów budowlanych, a szczególności: Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku – w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719). W czasie eksploatacji obiektu należy przestrzegać przepisy profilaktyczne o zachowaniu bezpieczeństwa pożarowego, ograniczając w ten sposób możliwość powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów, a także gwarantując środki ratownicze na wypadek zaistnienia pożaru. Przepisy przeciwpożarowe dotyczące użytkowania budynków formułują warunki bezpieczeństwa w następujących strefach działalności:

- warunki ogólne,
- zapewnienie warunków ewakuacji osób i mienia,
- utrzymanie prawidłowego stanu technicznego,
- właściwe składowanie i przechowywanie materiałów palnych,
- wyposażenie obiektu w podręczny sprzęt gaśniczy,
- prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych zgodnie z wytycznymi niniejszej instrukcji.

W szczególności:

A – W obiekcie oraz na terenie przyległym do niego jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą powodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji.

1. Używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:

- w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- w miejscach występowania innych materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę i oznakowanych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa.

2. Użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, jeżeli się może to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia.

3. Rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze; rozpalamie ognisk w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów, oraz w mniejszej odległości od tych obiektów niż 10 m.

4. Użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.

5. Przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wnętrza z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:

- urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100°C),
- linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronowej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu 400 V.

6. Stosowanie osłony punktów świetlnych materiałów łatwopalnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

7. Instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznej, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.

8. Składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości.

9. Zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie.

10. Lokalizowanie elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych.

11. Uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:

- gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
- źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
- instalacji wpływających na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
- wyjść ewakuacyjnych,
- wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej.

B – Właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynku:

1. Utrzymują urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej.

2. Wyposażają obiekty, zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno-budowlanych, w przeciwpożarowe wyłączniki prądu.

3. Umieszczają w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.

4. Oznakowują znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa:

- drogi ewakuacyjne oraz pomieszczenia, w których w myśl przepisów techniczno-budowlanych wymagane są co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
- miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu, kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- pomieszczenia, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo.

C – Składowanie materiałów palnych pod ścianami obiektów związanych z jego funkcją, z wyjątkiem materiałów niebezpiecznych pożarowo, jest dopuszczalne pod warunkiem:

1. Nieprzekroczenia maksymalnej powierzchni strefy pożarowej, określonej dla tego obiektu.

2. Zachowanie dostępu do obiektu na wypadek działań ratowniczych.

3. Nienaruszenia minimalnej odległości od obiektów sąsiednich, wymaganej z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe.

ZAGROŻENIE POŻAROWE

Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania:

A – Urządzenia i osprzęt instalacji elektrycznej usytuowany w niewłaściwej odległości od materiałów palnych, np. dokumenty, akta.

B – Stany awaryjne urządzenia i osprzętu instalacji elektrycznej, technicznej i komputerowej.

C – Zaprószenie ognia, najbardziej niebezpieczne w pomieszczeniach archiwów, magazynowych i technicznych.

D – Zaprószenie ognia w czasie prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

- E – Stosowanie materiałów łatwo zapalnych niezgodnie ze wskazaniami producenta.
- F – Użytkowanie urządzeń grzewczych (piecyki, czajniki) bez właściwego zabezpieczenia i wymaganego zezwolenia.
- G – Zwarcie instalacji elektrycznej na skutek przeciążeń instalacji, starzenia się izolacji, zużycia gniazd, wyłączników, opraw instalacji elektrycznej, pęknięcia żarówek.
- H – Prowizoryczne naprawy osprzętu instalacji elektrycznej i podłączenia do tablic rozdzielczych.
- I – Niewłaściwe składowanie towarów i stosowanie cieczy palnych (niebezpiecznych) niezgodnie z warunkami bezpieczeństwa, określonymi przez producenta czy dystrybutora.
- J – Pozostawienie wyłączonych odbiorników energii elektrycznej po zakończeniu pracy.
- K – Podpalenia.

ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU.

W punkcie powyżej przeprowadzono analizę przyczyn mogących wystąpić w budynku (punkty od A do K). Stąd można ustalić zasady profilaktyki pożarowej dla tych źródeł i tak odnośnie do w/w punktów:

- A – Zabronić składowania materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100 °C,
 - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających, czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V.
- B – Nie dopuszczać do przegrzania się instalacji teletechnicznych, komputerowych, stosować odpowiednie wielkości zabezpieczeń obwodów elektrycznych itp.
- C – Zabronić używania ognia otwartego w pomieszczeniach archiwów, magazynowych i technicznych oraz kontrolować przestrzeganie zakazu palenia papierosów.
- D – Prace niebezpieczne pożarowo prowadzić zgodnie z wytycznymi zawartymi w instrukcji.
- E – Zabronić stosowania środków chemicznych łatwopalnych, past łatwopalnych niezgodnie z instrukcją stosowania tych środków. Materiały te składować zgodnie z wymaganiami producenta. Każdorazowo przeszkolić osoby użytkujące środki łatwopalne. Utrzymać ilości tych materiałów na stanowisku pracy nie przekraczające dobowe zapotrzebowanie. Przechowywać zapas materiałów niebezpiecznych przekraczający wielkość dobową w oddzielnym magazynie przystosowanym do takiego celu.
- F – Zabronić użytkowania grzejników, piecyków bez pisemnego zezwolenia.
- G – Zobowiązać konserwatora instalacji elektrycznej do prowadzenia przeglądu stanu technicznego osprzętu instalacji elektrycznej. Na bieżąco prowadzić badania okresowe stanu izolacji przewodów.
- H – Zabronić wszelkich napraw instalacji przez osoby nieuprawnione, zabezpieczyć tablice rozdzielcze przed dostępem osób niepowołanych.
- I – Ciecze palne oraz materiały niebezpieczne przechowywać i stosować zgodnie z wytycznymi producenta, przechowywać materiały niebezpieczne w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania.
- J – Zobowiązać pracowników do wyłączania odbiorników prądu elektrycznego po zakończeniu pracy, wprowadzić nadzór nad przestrzeganiem tego polecenia.
- K – Zobowiązać ochronę obiektu do okresowego sprawdzania i nadzoru pomieszczeń w zakresie przebywania osób niepowołanych.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

Pożar w budynku rozprzestrzeniał się będzie po stałych materiałach palnych, które stanowią w przeważającej mierze papier, drewno oraz tworzywa sztuczne. Efektem powstania pożaru w pierwszej fazie jest dym o charakterystycznym zapachu palonego drewna lub tworzyw sztucznych. Już po kilku minutach od powstania pożaru w pomieszczeniu, wyczuwalna jest podwyższona temperatura na korytarzu. W drugiej fazie pożaru, gdy objęte jest nim całe pomieszczenie, jego rozprzestrzenianie następuje przez okna, drzwi i ściany działowe. W przypadku, gdy drzwi do pomieszczeń są otwarte lub spalone, rozgrzane gazy pożarowe wypełniają korytarz i drogą konwekcji, przemieszczają się klatką schodową i korytarzem na wyższe kondygnacje. W wyniku penetracji rozgrzanych gazów pożarowych następuje zapalenie się materiałów położonych od źródła pożaru np. wyposażenia korytarza. Temperatura pożaru może osiągnąć 600⁰C w miejscu bezpośredniego oddziaływania. W miejscach odległych temperatura zależna jest od ciągu powietrza (jest ona wyższa przy stropach). Temperatura ponad 200⁰C bez obecności płomieni powoduje zapalenie się materiałów drewnianych i drewnopodobnych oraz topnienie tworzyw sztucznych z wydzielaniem palnych produktów rozkładu termicznego. Wzrost temperatury i wypieranie powietrza przez dymy, powoduje zmniejszanie ilości tlenu. Zmniejszająca się ilość tlenu i przejrzystość powietrza oraz wysoka temperatura utrudniają działanie ludzi w akcji ratowniczej. W warunkach pożaru następuje osłabienie lub zniszczenie konstrukcji budynku. Czas trwania pożaru i jego niszczące działanie jest proporcjonalne do ilości materiałów palnych w tego typu budynkach (500 MJ/m²), pożar będzie trwał nie krócej niż 1 godz. Pożar napotykając na przegrody stosowane w budownictwie może ulec lokalizacji. Drogi ewakuacyjne (korytarze) oddzielone są od pomieszczeń ścianami, które w warunkach pożaru, zapobiegają jego rozprzestrzenianiu przynajmniej przez okres 30 minut. Stropy i mury nośne ulegają zniszczeniu po czasie dłuższym niż zakładany czas trwania pożaru.

UWAGA!

Istnieje realna możliwość zadymienia obiektu w stosunkowo krótkim czasie w związku z połączeniem pionowym i poziomym kondygnacji poprzez korytarze i klatki schodowe. Zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi wynikało będzie z szybkiego rozprzestrzeniania się dymów w budynku.

Zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 roku – o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity – Dz. U. z 2009 r., Nr 178, poz. 1380 ze zm.), właściciel, użytkownik lub zarządca obiektu jest obowiązany przestrzegać w czasie eksploatacji obiektu wymagania przeciwpożarowe. Aby warunek ten był zrealizowany niezbędnym jest określenie dla wszystkich osób, związanych z budynkiem obowiązkami pracowniczymi – zakresu odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego obiektu.

Uznając odpowiedzialność ustawą Starostę Nowomiejskiego, określa się jednocześnie zakres zadań i odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego dla wszystkich pracowników.

Należy zaznaczyć, że zakres obowiązków służbowych poszczególnych pracowników, poza określeniem charakteru pracy zawiera także obowiązek dbałości o bezpieczeństwo (w tym również przeciwpożarowe) obiektu na zajmowanym stanowisku pracy.

A – Wszyscy pracownicy bez względu na zajmowane stanowisko ponoszą odpowiedzialność za wykonanie następujących zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

1. Znajomość zagrożenia pożarowego na zajmowanym stanowisku pracy oraz przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.
2. Znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru, orientacja w rozmieszczeniu sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych, a także umiejętność obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego.
3. Znajomość warunków przeprowadzania bezpiecznej ewakuacji osób i mienia, udział w akcji gaśniczo-ratowniczej przez podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją.
4. Udział w szkoleniach i ćwiczeniach przeciwpożarowych.
5. Niezwłoczne zgłaszanie usterek mogących spowodować pożar osobom kompetentnym do ich usuwania, przestrzeganie obowiązujących przepisów i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w obszarze zajmowanego stanowiska.

Odpowiedzialność za sprawy ochrony przeciwpożarowej ponosi Starosta Nowomiejski, który zgodnie z zapisami ustawy – *o ochronie przeciwpożarowej* oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji – *w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów* – odpowiada za bezpieczeństwo pożarowe obiektu i osób w nim przebywających.

B – Starosta Nowomiejski w szczególności odpowiada za:

1. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej przez wszystkich pracowników.
2. Wydawanie poleceń mających na celu usunięcie technicznych usterek zagrażających bezpieczeństwu pożarowemu obiektu.
3. Planowanie oraz organizacja remontów, adaptacji i bieżącej konserwacji urządzeń i instalacji w budynku z uwzględnieniem zasad i potrzeb ochrony przeciwpożarowej.
4. Kierowanie akcją ratowniczo-gaśniczą lub ewakuacyjną po powstaniu w budynku pożaru lub innego zagrożenia do czasu przybycia jednostek ratowniczych.
5. Współpracę pracowników z jednostkami ratowniczymi przybyłymi z zewnątrz w zakresie gaszenia pożarów, usuwania zagrożeń oraz prowadzenia ewakuacji osób i mienia.
6. Wyposażenie budynku starostwa w sprzęt ratowniczy i pożarniczy oraz środki gaśnicze.
7. Przygotowanie pomieszczeń w budynku do prowadzenia działań gaśniczo-ratowniczych.
8. Uwzględnienie w programach szkoleń okresowych tematyki ochrony przeciwpożarowej.

Z każdego miejsca w obiekcie, przeznaczonego do przebywania ludzi, zapewnia się odpowiednie warunki ewakuacji, umożliwiające szybkie i bezpieczne opuszczanie strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także zastosowanie technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegających na:

1. Zapewnieniu dostatecznej liczby, wysokości i szerokości wyjść ewakuacyjnych.
2. Zachowaniu dopuszczalnej długości, wysokości i szerokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych.
3. Zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleni dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń.
4. Zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu.
5. Zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (ewakuacyjnego i zapasowego) w pomieszczeniach i na drogach ewakuacyjnych wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych.
6. Zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych przez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany.

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z budynku, decyzję o podjęciu ewakuacji podejmuje Przewodniczący Zarządu Powiatu Nowomiejskiego, jego zastępca lub osoba przez niego wyznaczona. Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu (kondygnacji budynku itp.), a także musi określać drogi i rejon dla osób ewakuowanych.

**WYZNACZA SIĘ JAKO MIEJSCE EWAKUACJI LUDZI PARKING WEWNĘTRZNY
ZNAJDUJĄCY SIĘ OD STRONY ZACHODNIO-POŁUDNIOWEJ BUDYNKU.**

Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:

1. Niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników i klientów przebywających na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji. Do powiadomienia można wykorzystać środki łączności wewnętrznej. Ustalono, że sygnałem do ewakuacji budynku Powiatu Nowomiejskiego przy ulicy Grunwaldzkiej 3 są ustne komunikaty ogłaszane przez upoważnionych pracowników np. megafon. Należy również wykorzystać sieć i urządzenia telefoniczne oraz wewnętrzny komunikator sieciowy.
2. Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji pracowników i klientów, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

3. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz z pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Następnie należy ewakuować osoby poczynając od najwyższych kondygnacji. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.

4. Podczas ewakuacji z pomieszczeń, strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne, na klatki schodowe i wyjścia poza obszar zagrożony pożarem lub na zewnątrz obiektów. O koncentracji osób ewakuowanych poza strefami zagrożonymi pożarem decyduje kierujący akcją ewakuacyjną.

5. Osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się należy ewakuować przy wykorzystaniu wózków bądź przenosić na rękach.

6. W przypadku blokady dróg ewakuacyjnych, należy niezwłocznie, dostępnymi środkami, np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków, ewakuować na zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek Państwowej Straży Pożarnej lub innych jednostek ratowniczych.

7. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji, co do kierunku ruchu.

8. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń (m.in. sprzęt komputerowy), dokumentacji (bazy danych na nośnikach cyfrowych) i przedmiotów. Należy wykorzystywać wszystkie sprawne fizycznie osoby, nadające się do demontażu i ewakuacji mienia.

9. Po zakończeniu ewakuacji, tj. opuszczeniu budynku urzędu czy zagrożonej strefy, osoba odpowiedzialna za ewakuację jest zobowiązana do sprawdzenia, czy wszyscy pracownicy i klienci opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń budynku.

10. W przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki taktycznej straży pożarnej.

**7.ROZMIESZCZENIE PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO I ZNAKÓW
BEZPIECZEŃSTWA.**

Do prowadzenia skutecznej działalności zapobiegania pożarom i ich zwalczaniu niezbędne jest posiadanie wiedzy o procesie spalania, gdyż tylko ona pozwala na wszechstronna ocenę elementów jakie składają się na szeroko rozumiane zjawisko pożaru. Ogólnie rzecz biorąc, spalanie się czegokolwiek jest procesem chemicznym, w czasie którego występuje łączenie się materiału palnego z utleniaczem (najczęściej tlenem), podczas którego wydziela się światło, ciepło i inne produkty spalania. Aby powstał, a następnie rozwijał się proces spalania konieczne jest istnienie w odpowiedniej proporcji substancji palnej, utleniacza i źródła zapalenia (bodźca energetycznego). Wynika z tego jednoznacznie, że do przerwania istniejącego już procesu spalania konieczna jest zmiana proporcji składników procesu tj.:

1. Usunięcie materiału palnego lub uczynienie go (w różny sposób) niepalnym w lokalnie występujących warunkach.
2. Eliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania (np. chłodzenie układu palnego).
3. Odcięcie dostępu utleniacza do miejsca pożaru.

Wymienione wyżej czynności stanowią istotę techniki gaszenia pożarów, przy czym podręczny sprzęt gaśniczy spełnia w tej technice rolę zasadniczą w sytuacjach, kiedy istnieje możliwość ugaszenia pożarów w zarodku, tj. w pierwszej fazie trwania. Funkcja podręcznego sprzętu gaśniczego polega bądź to na działaniu jednostkowym, tj. chłodzeniu materiału palnego, bądź na odcięciu od niego dostępu tlenu, albo oba te mechanizmy gaśnicze występują jednocześnie. Do podręcznego sprzętu gaśniczego zalicza się: gaśnice i agregaty gaśnicze oraz koce gaśnicze.

PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY.

Przy doborze i rozmieszczeniu podręcznego sprzętu gaśniczego w budynku Powiatu Nowomiejskiego przy ulicy Grunwaldzkiej 3, uwzględniono przepisy Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku – w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719).

W szczególności uwzględniono następujące zasady:

- jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach przypada na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym,
- do gaszenia pożarów grupy A (których występuje zjawisko spalania żarowego np. drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice płynowe, pianowe lub proszkowe (wypełnione proszkiem fosforanowym),
- do gaszenia pożarów grupy B (cieczy palnych i substancji stałych topiących się) stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe i proszkowe,
- do gaszenia pożarów grupy C (gazów palnych) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe i śniegowe,
- do gaszenia pożarów poszczególnych grup z indeksem F (tłuszczów roślinnych i zwierzęcych) stosuje się gaśnice typu F.

Sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń. Oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z Polskimi Normami. Odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

Zgodnie z powyższymi zasadami w budynku Powiatu Nowomiejskiego w Nowym Mieście Lubawskim przewiduje się do gaszenia pożarów grup A, B, C, F – gaśnice proszkowe, gaśnice płynowe i gaśnice śniegowe, gaśnice typu F. Dla wszystkich typów gaśnic ilość środka gaśniczego nie może być mniejsza niż 2 kg (lub 3 dm³) – dopuszcza się według w/w parametrów wielkości gaśnic dostępne w handlu, posiadające świadectwo dopuszczenia do stosowania w ochronie przeciwpożarowej.

Przyjmuje się następującą zasadę rozmieszczenia rodzajów gaśnic:

- gaśnice płynowe lub proszkowe w miejscach ogólnodostępnych budynku (korytarze, pomieszczenia administracyjne),
- gaśnice śniegowe na terenie zaplecza technicznego.

Charakterystykę techniczno-użytkową gaśnic płynowych, śniegowych i proszkowych (wypełnionych proszkiem fosforanowym) z podstawowymi parametrami wybranych wielkości gaśnic przedstawiono w załączeniu.

Zastosowanie gaśnic.

Zakres stosowania środków gaśniczych		
Grupa pożaru	Rodzaj palącego się materiału i sposób jego spalania	Typy gaśnic przenośnych
	Požary ciał stałych pochodzenia organicznego , przy spalaniu których obok innych zjawisk powstaje zjawisko żarzenia np.: drewno, papier, węgiel, śmola, tworzywa sztuczne, tekstylia itp.	gaśnice proszkowe z proszkiem gaszącym ABC ; gaśnice płynowe z dodatkowym roztworem środka; gaśnice pianowe.
	Požary cieczy palnych i substancji stałych, topiących się wskutek ciepła wytwarzającego się podczas pożaru , np.: benzyna, tłuszcze, farby, oleje, smoła, rozpuszczalniki itp.	gaśnice CO ₂ ; gaśnice proszkowe z proszkiem gaszącym ABC ; gaśnice proszkowe z proszkiem gaszącym BC ; gaśnice pianowe; gaśnice płynowe z dodatkowym wodnym roztworem środka.
	Požary gazów , np.: acetylen, butan, metan, propan, wodór, gaz ziemny i miejski itp.	gaśnice proszkowe z proszkiem gaszącym ABC ; gaśnice proszkowe z proszkiem gaszącym BC .
	Požary metali , np.: aluminium, sól, potas, lit, magnez i ich związki.	gaśnice proszkowe z proszkiem gaszącym metale .

Typy gaśnic (1)

Gaśnice pianowe. Agregaty pianowe

ZALETY

- zapewnia szybkie chłodzenie przez skroplenie środka w kontakcie z pożarem
- tworzy powłokę odcinającą wydzielanie par palnych cieczy i uniemożliwia ponowne zapalenie

ZASTOSOWANIE

- pożary grupy A, B

PRZECIWWSKAZANIA

- nie gasić:
 - ciał reagujących z wodą, jak np. sól, potas, karbol, wapno
 - ciał palących się w postaci żaru w wysokich temperaturach
 - instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem

DZIAŁANIE

- wyciągnąć zawleczkę bezpieczeństwa
- nacisnąć dźwignię
- skierować zawór na źródło ognia naciskając dźwignię

Typy gaśnic (2)

Gaśnice śniegowe. Agregaty śniegowe

ZALETY

- środek gaśniczy nie wymaga do uwolnienia czynnika wyzwalającego
- zbija mechanicznie płomień dzięki sile podmuchu
- działa tłumiąco wypychając tlen gazem obojętnym
- działa chłodząco, temperatura CO₂: -78°C
- nie pozostawia śladów po użyciu
- stosuje się do gaszenia urządzeń pod napięciem

ZASTOSOWANIE

- pożary grupy B i C
- urządzenia i instalacje pod napięciem do 1 kV

PRZECIWWSKAZANIA

- nie wolno gasić:
 - pożarów siarki, węgla, metali lekkich, materiałów, obok których są związki cyjanków
 - palących się ludzi
 - silnie rozgrzanych elementów konstrukcji urządzeń

DZIAŁANIE

- wyciągnąć zawleczkę
- nacisnąć dźwignię uwalniającą CO₂
- wydajność kontrolować zaworem
- zachować odległość 1m od urządzeń i instalacji elektrycznej

Typy gaśnic (3)

Gaśnice proszkowe. Agregaty proszkowe

ZALETY

- nietoksyczność, neutralność
- duża zdolność penetracji ognia, chłodzenie i tworzenie warstwy izolacyjnej przed ogniem
- możliwość gaszenia urządzeń elektrycznych
- proszki fosforanowe posiadają zwiększoną odporność na wilgoć, wstrząsy i gaszą pożary grupy A
- gasi skutecznie pożary gazów

ZASTOSOWANIE

- proszki fosforanowe gaszą pożary grupy A, B, C
- proszki węglanowe gaszą pożary grupy B, C
- urządzenia elektryczne pod napięciem do 1 kV
- pożary grup D (proszek D)

PRZECIWSKAZANIA

- nie powinno się gasić:
 - części ruchomych maszyn
 - komputerów i sprzętu elektronicznego

DZIAŁANIE

- wyciągnąć zawleczkę bezpieczeństwa
- nacisnąć dźwignię
- uwolniony proszek i jego wydajność kontroluje się zaworem

TABLICE I ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA EWAKUACYJNE I POŻAROWE.

Przy ustalaniu rodzaju i rozmieszczenia tablic bezpieczeństwa pożarowych i ewakuacyjnych w obiekcie uwzględniono, charakter zagrożenia pożarowego, rozwiązania budowlano-instalacyjne obiektu, a także sposoby zagospodarowania powierzchni i pomieszczeń. Ilość rozmieszczonych tablic jest wielkością minimalną, niezbędną do prawidłowego oznakowania obiektu, a jeżeli powstanie potrzeba rozszerzenia zakresu i rodzaju oznakowania – należy przeprowadzić to zgodnie z zapisami Polskich Norm:

PN-92/N-01256/01 – Znaki ochrony przeciwpożarowej.

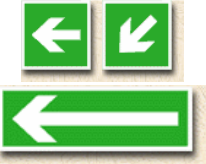

PN-92/N-01256/02 – Znaki ewakuacyjne.

Dopuszcza się naniesienie znaków bezpieczeństwa ewakuacyjnych na oprawy lamp oświetlenia ewakuacyjnego, jako rozwiązanie alternatywne do umieszczenia graficznych symboli znaków na podłożu fotoluminescencyjnym.

Przykład znaków ewakuacyjnych i ochrony przeciwpożarowej przedstawiono poniżej w tabelach:

Zgodnie z § 17 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku – w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719), właściciel lub zarządca obiektu przeznaczonego dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, niezakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZLIV, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu. W myśl § 17 ust. 4 tego rozporządzenia – właściciel lub zarządca obiektu powiadamia właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań, o których mowa w ust. 1, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

PN-92/ N-01256-02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

Nr	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego	Znaczenie
1		Kierunek drogi ewakuacyjnej	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałki krótkie – do stosowania z innymi znakami. Strzałka długa – do samodzielnego stosowania.
2		Wyjście ewakuacyjne	Znak stosowany do oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia.
3		Drzwi ewakuacyjne	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi lewe lub prawe).
4		Przesunąć w celu otwarcia	Znak stosowany łącznie ze znakiem nr 3 na przesuwnych drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone.
5		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.
6		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub prawo.
7		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub prawo.
8		Pchać, aby otworzyć	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
9		Ciągnąć, aby otworzyć	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
10		Stłuc, aby uzyskać dostęp	Znak ten może być stosowany: a) w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia, b) gdy jest niezbędne rozbicie przegrody dla uzyskania wyjścia.

PN-92/N-01256-01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.

Nr	Znak bezp.	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Zastosowanie
1		Uruchamianie ręczne	Stosowany do wskazania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych .
2		Alarmowy sygnalizator akustyczny	Może być stosowany samodzielnie lub łącznie ze znakiem nr 1,
3		Telefon do użycia w stanie zagrożenia	Znak wskazujący usytuowanie dostępnego telefonu przeznaczonego dla ostrzeżenia w przypadku zagrożenia pożarowego.
10		Zestaw sprzętu pożarniczego	Znak ten jest stosowany dla podawania zestawu indywidualnych znaków określających sprzęt pożarniczy.
11		Gaśnica	Znak ten jest stosowany do oznaczenia gaśnic.
12		Hydrant wewnętrzny	Znak ten jest stosowany na drzwiach szafki hydrantowej.
13		Drabina pożarowa	Znak ten jest stosowany do oznaczenia drabiny trwale związanej z obiektem .
14		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały łatwo zapalne	Do wskazania obecności materiałów łatwo zapalnych.
15		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały utleniające	
16		Niebezpieczeństwo wybuchu – Materiały wybuchowe	Stosowany do wskazania możliwości występowania atmosfery wybuchowej, gazów palnych lub materiałów wybuchowych.
17		Zakaz gaszenia wodą	Do stosowania we wszystkich przypadkach, kiedy użycie wody do gaszenia pożaru jest zabronione.
18		Palenie tytoniu zabronione	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu może być przyczyną zagrożenia pożarowego.
19		Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu lub otwarty ogień mogą być przyczyną zagrożenia pożarem lub wybuchem.
21		Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego	Do stosowania tylko łącznie ze znakami nr 1 do 3 i nr 10 do 13, dla wskazania kierunku do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego.
22		Nie zastawiać	Znak do stosowania w przypadkach, gdy ewentualna przeszkoda stanowiłaby szczególne niebezpieczeństwo (na drodze ewakuacyjnej,

8. INSTRUKCJA ALARMOWA W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU.

ALARMOWANIE

1. Każdy, kto zauważy pożar lub uzyskał informacje o pożarze obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:

- osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki,
- Państwowa Straż Pożarną w Nowym Mieście Lubawskim – tel. **998** lub **112**,
- Przewodniczącego Zarządu Powiatu Nowomiejskiego – tel. **56 4724220** + tel. kom.

2. Alarmowanie straży pożarnej należy przeprowadzić z najbliższego telefonu posiadającego wyjście z sieci wewnętrznej na miasto.

3. Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- gdzie się pali – dokładny adres obiektu i jego nazwę,
- co się pali – np. korytarz, sekretariat, gabinet medyczny, pokój biurowy, toaleta, zaplecze socjalne itp.,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwopalne lub wybuchowe itp.,
- numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy.

4. W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:

- Pogotowie ratunkowe	- tel. 999
- Policję	- tel. 997
- Pogotowie energetyczne	- tel. 56 4742404

AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

1. Równoległe z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej prowadząc:

- ewakuację ludzi i mienia,
- akcję gaśniczą (przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu).

2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje Przewodniczący Zarządu Powiatu Nowomiejski lub osoby zastępujące go.

Kierujący akcją gaśniczo-ratowniczą wyznacza zadania i formy działań zgodnie z potrzebami bieżącymi oraz rozwojem sytuacji pożarowej.

3. Każda osoba przystępująca do akcji gaśniczo-ratowniczej powinna:

- w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
- spowodować wyłączenie przez służby techniczne dopływu prądu elektrycznego do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem),
- usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenne maszyny i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji, itp.,
- wyłączyć wentylację ogólną oraz pozamykać drzwi oddzielające pomieszczenie objęte pożarem od pomieszczeń sąsiednich.

1. Wyznaczona przez Przewodniczącego Zarządu Powiatu osoba jest odpowiedzialna za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzelskiego w celu zapobiegania powstaniu pożaru wtórnego,
- przystąpienie do uporządkowania pogorzelska po zakończeniu działalności komisji powołanej dla ustalenia okoliczności przyczyn powstania i rozprzestrzeniania pożaru.

2. Działania związane z w/w poleceniami powinny być szczegółowo udokumentowane.

9. ZABEZPIECZENIE POŻAROWE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH.

W oparciu o zapisu ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku – o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity – Dz. U. z 2009 r., Nr 178, poz. 1380 ze zm.) i rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku – w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719), wprowadza się instrukcję zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych na terenie budynku Powiatu Nowomiejskiego przy ulicy Grunwaldzkiej 3 w Nowym Mieście Lubawskim ujętej w niniejszym rozdziale.

1. Niniejsza instrukcja ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych oraz o określenie zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego prac, o których mowa w pkt 2.

2. Pod pojęciem prac pożarowo niebezpiecznych należy rozumieć wszelkie prace, nieprzewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, jak:

- prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia prowadzone wewnątrz obiektu i na przyległym do niego terenie, na których występują materiały palne,
- prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych i wybuchowych,
- wszelkie prace remontowo-budowlane prowadzone w strefach zagrożonych wybuchem.

Do takich prac należy zaliczyć w szczególności:

A. Prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:

- spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
- podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi,
- podgrzewanie lepiku i smoły itp.,
- rozniecanie ognisk,
- używanie materiałów pirotechnicznych.

B. Prace związane ze stosowaniem gazów cieczy i pyłów przy których mogą powstawać mieszaniny wybuchowe:

- przystosowanie do stosowania gazów, pyłów i cieczy,
- stosowanie tych pyłów i cieczy do malowania, lakierowania,
- klejenia, mycia, nasycania,
- suszenia substancji palnych,
- usuwania pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy.

3. Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy obiektu (pomieszczeń, terenu), gdzie prace są prowadzone.

4. Postanowienia instrukcji obowiązują także wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych (osób prawnych i fizycznych) wykonujących prace pożarowo niebezpieczne na terenie obiektu.

5. Obowiązek zapoznania pracowników z treścią instrukcji należy do Kierowników komórek organizacyjnych lub przełożonych, zatrudniających tych pracowników. Obowiązek zapoznania z treścią instrukcji pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych należy do Przewodniczącego Zarządu Powiatu Nowomiejskiego. Postanowienia niniejszej instrukcji powinny stanowić integralną część umów dotyczących realizacji w/w prac.

6. Postanowienia zawarte w instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

ZASADY ORGANIZACYJNE PRZY USTALANIU ZABEZPIECZEŃ PRZECIWPÓŻAROWYCH PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH.

1. Prace pożarowo niebezpieczne mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązujących przed, w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu prac.

2. Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejsze instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.

3. Zasady działania komisji, o której mowa w pkt 2 są następujące:

Skład osobowy Komisji tworzą:

- Przewodniczący Zarządu Powiatu Nowomiejskiego – Przewodniczący,
- Kierownik grupy/firmy wykonującej prace – Członek,
- Przedstawiciel komórki nadzorującej – Członek.

Skład osobowy Komisji może być zwiększony o niezbędnych specjalistów na wniosek Przewodniczącego. Prace komisji organizuje jej Przewodniczący. Komisja realizuje swoją działalność sporządzając „Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych” wg wzoru podanego w załączeniu. Po spełnieniu wszystkich wymagań określonych w „Protokóle...” wydawane jest „Zezwolenie na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych”. Po zakończeniu realizacji prac potwierdzonym wpisem do zezwolenia zgodnie z „Protokółem...” następuje kontrola bezpieczeństwa pożarowego w zakresie związanym z prowadzonymi pracami. Pozytywny wynik kontroli z adnotacją o zakończeniu prac odnotowywany jest w dokumentacji prac.

4. Zabezpieczenie i dozór miejsca prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych w trakcie ich wykonywania oraz po ich zakończeniu należy powierzać osobom posiadającym do tego odpowiednie przygotowanie.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

5. Po zakończeniu prac całość dokumentacji Przewodniczący przechowuje w dokumentacji technicznej obiektu.

6. Dla prac pożarowo niebezpiecznych:

- prowadzonych w miejscach i pomieszczeniach, w których nie ma materiałów i mediów, a możliwość przeniesienia ciepła drogą przewodzenia oraz konwekcji par i gazów została całkowicie wyeliminowana,
- prowadzonych w trybie nagłym, celem usunięcia awarii lub likwidacji rozprzestrzeniania jej skutków (konieczność podjęcia natychmiastowych działań w krótkim czasie),
- prowadzonych w ramach krótkotrwałych prac naprawczych o niewielkim zasięgu, w związku z bieżącą konserwacją budynku.

Wprowadza się uproszczony tryb organizacji zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych.

Wpis do „Książki prac pożarowo niebezpiecznych” powinien zawierać:

- nazwę i określenie miejsca, w którym prace będą prowadzone,
- charakterystykę i technologię przewidzianych prac,
- sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego miejsca wykonywania prac,
- osobę odpowiedzialną za przygotowanie zabezpieczenia przeciwpożarowego prac,
- osobę zezwalającą na rozpoczęcie prac i sprawującą nadzór nad ich przebiegiem,
- osobę odpowiedzialną za kontrolę rejonu prac po ich zakończeniu (określenie ilości i częstotliwości kontroli),
- podpisy w/w osób związanych z pracą pożarowo niebezpieczną.

WYTYCZNE ZABEZPIECZENIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH.

1. Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:

- oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów lub zanieczyszczeń,
- odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych lub niepalnych w opakowaniach palnych,
- zabezpieczeniu np. przed działaniem rozprysków spawalniczych wszelkich materiałów i urządzeń palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich, np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi,
- sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
- uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych, itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
- zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, oraz instalacyjnych z palną izolacją, o ile znajduje się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami pożarowo niebezpiecznymi,
- sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
- przygotowaniu w miejscu dokonywania prac pożarowo niebezpiecznych m.in. napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrod itp., materiałów osłonowych izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac, niezbędnego sprzętu pomiarowego np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzonych prac,
- zapewnieniu stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

2. Przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych przy użyciu cieczy, gazów i płynów mogących stworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:

- a) na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy danej zmiany. Zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach.
- b) pozostawienie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
- c) po zakończeniu prac wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
- d) ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach stanowiska, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
- e) prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem, lub pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwopalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w pomieszczeniu nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.

3. Miejsce wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych należy wyposażyć w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.

4. Po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych w pomieszczeniu i pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących się lub żarzących cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a następnie 8 godzin licząc od czasu zakończenia prac pożarowo niebezpiecznych (czasookres i ilość kontroli określa komisja w protokole zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych, w zależności od stopnia zagrożenia). Kontrolę przeprowadzają wyznaczeni pracownicy na polecenie Kierownika jednostki.

5. Prace pożarowo niebezpieczne powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

6. Butle ze sprężonymi gazami mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

7. W przypadku prowadzenia prac spawalniczych na wysokości butli z gazem palnym nie należy ustawiać w rejonie bezpośredniego oddziaływania spadających rozprysków spawalniczych.

OBOWIĄZKI OSÓB ZWIĄZANYCH Z PRACAMI NIEBEZPIECZNYMI POD WZGLĘDEM POŻAROWYM.

Przewodniczący Zarządu Powiatu Nowomiejskiego upoważniony do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac pożarowo niebezpiecznych powinien w szczególności:

1. Znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe.
2. Dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu lub stanowisk, przewidziane w protokole zabezpieczenia prac lub zezwolenia na ich przeprowadzenie.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

3. Sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastowe usunięcie stwierdzonych niedociągnięć.
4. Wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości.
5. Brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych.

Do obowiązków wykonawcy prac pożarowo niebezpiecznych należy w szczególności:

1. Sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawdzone i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania lub rozprzestrzeniania się pożaru, ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokóle i zezwoleniu na prowadzenie prac.
2. Znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru.
3. Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia, przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo.
4. Ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych.
5. Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego.
6. Rozpoczynanie prac pożarowo niebezpiecznych tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia.
7. Poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac pożarowo niebezpiecznych.
8. Przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenienie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu, meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w czasie wykonywania prac i czynności pożarowo niebezpiecznych.
9. Dokładne sprawdzenie po zakończeniu prac stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych nie zainicjowano pożaru.
10. Wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności pożarowo niebezpiecznych.

10. SZKOLENIE PRZECIWPOŻAROWE PRACOWNIKÓW.

1. Cel i zakres szkoleń.

Celem szkoleń przeciwpożarowych jest zapoznanie pracowników z:

- zagrożeniem pożarowym występującym na terenie budynku Starostwa Powiatowego,
- przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej budynków,
- zasadami obsługi sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych,
- warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia z budynku.

Do udziału w szkoleniu przeciwpożarowym zobowiązani są wszyscy pracownicy:

2. Rodzaj szkoleń przeciwpożarowych.

- a) szkolenie wstępne obejmujące zapoznanie pracowników z „Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji”,

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

- b) szkolenie instruktażowe na stanowisku pracy, zapoznające nowoprzyjętego pracownika z:
- zagrożeniem pożarowym występującym na stanowisku pracy,
 - przepisami, instrukcjami przeciwpożarowymi i dokumentacją techniczno-ruchową dotyczącą maszyn oraz urządzeń na stanowisku pracy,
 - zasadami przeciwdziałania zagrożeniom pożarowym,
 - zasadami alarmowania na wypadek powstania pożaru w obrębie stanowiska pracy,
 - zasadami użycia urządzeń gaśniczych i przeciwpożarowych znajdujących się w rejonie stanowiska pracy,
 - rozmieszczeniem najbliższych dróg ewakuacyjnych i kierunków ewakuacji z miejsca pełnienia obowiązków służbowych,
 - odpowiedzialnością z tytułu nieprzestrzegania przepisów przeciwpożarowych.
- c) szkolenie informacyjne organizowane w związku z:
- wprowadzeniem istotnych zmian w przeciwpożarowym zabezpieczeniu obiektu,
 - wprowadzeniem na teren obiektu nowych urządzeń technologicznych, stwarzających zagrożenie pożarowe,
 - zmianami przeznaczenia pomieszczeń i powierzchni pociągających za sobą wzrost zagrożenia pożarowego,
 - zaleceniem kontrolujących organów ochrony przeciwpożarowej.

3.Zasady organizowania i prowadzenia szkoleń.

- szkolenie wstępne i informacyjne prowadzi (organizuje) Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich, angażując w charakterze wykładowców osoby posiadające wymagane kwalifikacje,
- szkolenie instruktażowe na stanowisku pracy prowadzą naczelnicy wydziałów, na terenie działania których pracownicy są zatrudnieni,
- szkoleniu wstępnemu i instruktażowemu podlegają pracownicy przyjmowani do pracy, przed przystąpieniem do wykonywania czynności zawodowych. Dopuszczenie pracownika do wykonywania czynności zawodowych przed odbyciem w/w szkoleń jest niedozwolone.
- szkolenie informacyjne należy prowadzić w miarę potrzeb bieżących,
- kierownicy zewnętrznych jednostek organizacyjnych, będących użytkownikami (najemcami) części budynku zapewniają szkolenie przeciwpożarowe własnych pracowników.

4.Dokumentacja szkoleń.

- dokumentację wstępnego i instruktażowego szkolenia przeciwpożarowego stanowi oświadczenie pracownika,
- dokumentację szkolenia informacyjnego stanowi notatka osoby prowadzącej szkolenie, zawierająca datę, miejsce, wykaz uczestników (lista obecności) i program szkolenia,
- oświadczenia pracowników i notatki przechowują kadry.

11.WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH.

Pogotowie ratunkowe	– 999
Policja	– 997
Straż pożarna	– 998
Międzynarodowy numer alarmowy	– 112
Komenda Powiatowa PSP w Nowym Mieście Lubawskim	– 56 4744100
Pogotowie energetyczne	– 56 4742404

12.SZCZEGÓŁOWE ZAŁOŻENIA DO ĆWICZEŃ ALARMOWYCH W ZAKRESIE PROWADZONEJ EWAKUACJI LUDZI.

1.Przedmiot i cel opracowania.

Przedmiotem opracowania jest szczegółowe określenie założeń do ćwiczeń ewakuacji ludzi z budynku Powiatu Nowomiejskiego w Nowym Mieście Lubawskim przy ulicy Grunwaldzkiej 3, gdy budynek należy opuścić natychmiast, np. w czasie powstania pożaru bądź innego zagrożenia. Celem ćwiczeń jest:

- wypracowanie właściwego zachowania się pracowników i osób przebywających w budynku podczas alarmu o ewakuacji ludzi z budynku,
- kontrola stanu dróg i wyjść ewakuacyjnych,
- wyeliminowanie usterek technicznych i organizacyjnych w zakresie bezpieczeństwa ludzi wynikłych w trakcie ćwiczeń,
- wyrobienie potrzebnych nawyków wśród zatrudnionych pracowników i osób przebywających w budynku po ogłoszeniu sygnału o ewakuacji.

2.Szczegółowe założenia do ćwiczeń w zakresie prowadzonej ewakuacji ludzi z budynku.

PROCEDURY PRZEPROWADZENIA ĆWICZEŃ EWAKUACJI LUDZI.

Ustalono, że sygnałem alarmowym jest komunikat nadawany ustnie przez megafon: **„ALARM POŻAROWY, PROSZĘ O OPUSZCZENIE BUDYNKU”**, po usłyszeniu którego należy natychmiast opuścić budynek. Komunikat powinien powtarzany być tak długo, aż wszyscy opuszczą budynek lub warunki na to pozwolą. Powiadomienie o ewakuacji powinno być uzupełniane poprzez wewnętrzną pocztę elektroniczną i sieć telefonów wewnętrznych.

Decyzję o ewakuacji podejmuje:

- Przewodniczący zarządu Powiatu Nowomiejskiego, jego zastępca lub osoba wyznaczona.

Alarm ogłasza: Przewodniczący Zarządu Powiatu lub osoba przez niego wyznaczona.

Jednocześnie w/w osoby po zlokalizowaniu miejsca zagrożenia przystępują do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym i alarmowania Państwowej Straży Pożarnej.

Akcją ratowniczo-gaśniczą do chwili przybycia jednostek straży pożarnej kierują:

- Przewodniczący Zarządu Powiatu Nowomiejskiego,
- Z-ca Przewodniczącego Zarządu Powiatu Nowomiejskiego,
- osoba wyznaczona.

EWAKUACJA – po usłyszeniu alarmu ewakuacyjnego.

Z chwilą ogłoszenia alarmu, pracownicy znajdujący się wewnątrz natychmiast otwierają drzwi z pomieszczeń na korytarz oraz drzwi wyjściowe na zewnątrz budynku i pomagają wyprowadzać pracowników i osoby przebywające w budynku „tak jak stoją”, kierując ich do najbliższego wyjścia na zewnątrz, do Miejsca Ewakuacji, którym jest parking wewnętrzny przy budynku Powiatu Nowomiejskiego na ulicy Grunwaldzkiej 3 od strony zachodnio-południowej. Należy wyraźnie poinformować, że wszyscy ewakuowani natychmiast kierują się do wyjść ewakuacyjnych i na parking. Informacje tę należy podawać, o ile to możliwe, w sposób ciągły.

INFORMACJE DODATKOWE.

Aby osiągnąć dobry czas ewakuacji i przeprowadzić ją sprawnie należy ćwiczenia przeprowadzać raz na dwa lata. Ćwiczenia ewakuacji mogą być prowadzone siłami własnymi. Trzeba jednak wcześniej je zaplanować, szczegółowo opracować założenia i omówić z pracownikami, a zwłaszcza z Przewodniczącym Zarządu Powiatu. O prowadzonych ćwiczeniach należy powiadomić Straż Pożarną, która może uczestniczyć w improwizowanych działaniach ratowniczo-gaśniczych.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

Powiat Nowomiejski
ul. Rynek 1
13-300 Nowe Miasto Lubawskie

Załącznik nr 1

.....

(imię i nazwisko)

.....

(stanowisko)

O Ś W I A D C Z E N I E

Oświadczam, że zostałem zapoznany z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi na terenie budynku Powiatu Nowomiejskiego w Nowym Mieście Lubawskim przy ulicy Grunwaldzkiej 3, a w szczególności znane mi są zasady i sposoby związane z:

1. Zagrożeniem pożarowym występującym na terenie obiektu.
2. Eliminacją zagrożenia pożarowego.
3. Przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej i odpowiedzialności z tytułu ich nie przestrzegania.
4. Zasadami postępowania w przypadku pożaru.
5. Zasadami obsługi sprzętu i urządzeń gaśniczych.
6. Warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia.

Ponadto przyjmuje do wiadomości i przestrzegania ustalenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji.

.....

(data i podpis składającego oświadczenie)

.....

(podpis prowadzącego szkolenie wstępne)

.....

(podpis prowadzącego szkolenie instruktażowe)

Przyjęto do akt osobowych dnia

Protokół Nr

zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych

1. Nazwa i określenie pomieszczenia – stanowiska, w którym przewiduje się wykonywanie prac:

.....

2. Charakterystyka – technologia przewidywanych do realizacji prac:

.....

3. Charakterystyka zagrożenia pożarowego, zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniach lub rejonie przewidywanych prac:

.....

4. Rodzaje elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidzianych prac:

.....

5. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia na okres wykonywania prac:

.....

6. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac:

.....

7. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w razie zaistnienia pożaru:

.....

8. Osoby odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego:

.....

9. Osoby odpowiedzialne za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac:

.....

10. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu (określenie ilości i częstotliwości kontroli)

.....

Podpisy członków Komisji:

1.....

2.....

3.....

Nowe Miasto Lubawskie, dn.

ZEZWOLENIE Nr

na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych

1. Miejsce pracy

.....
(pomieszczenie, stanowisko, instalacja)

2. Rodzaj pracy

.....

3. Czas pracy: dnia: od godz.: do godz.:

4. Zagrożenie pożarowe i wybuchowe w miejscu pracy

.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru, wybuchu

.....

6. Środki zabezpieczenia:

a) przeciwpożarowe:

b) BHP:

c) inne:

7. Sposób wykonania pracy:

.....

8. Odpowiedzialność za:

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenia toku prac pożarowo niebezpiecznych:

Nazwisko:

Wykonano:

Podpis

b) wyłączenie spod napięcia:

Nazwisko:

Wykonano:

Podpis

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Ewakuacji

c) wykonanie analizy stężenia par cieczy, gazów i pyłów:

W miejscu pracy nie występują niebezpieczne stężenia.

Nazwisko:

Wykonano:

Podpis

d) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:

Nazwisko:

Wykonano:

Podpis

Uwaga: niepotrzebne skreślić.

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac:

.....
(zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt 8 jeżeli czynności te są niezbędne do prowadzenia prac)

.....
(podpis wypisującego zezwolenie)

.....
(podpis Przewodniczącego Komisji)

10. Pracę zakończono dnia: godz.:

Wykonał:

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań i okoliczności mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:

Skontrolował:

.....

.....

(podpis)

(podpis)

UWAGA: odbierający przekazuje zezwolenie Przewodniczącemu Komisji celem włączenia do akt.

Książka prac pożarowo niebezpiecznych

Lp.	Nazwa i miejsce prac oraz technologia ich wykonania	Sposób zabezpieczenia prac	Osoba odpowiedzialna za zabezpieczenie	Osoba zezwalająca na rozpoczęcie prac	Osoba odpowiedzialna za kontrole prac po 4 i po 8 godzinach	Podpisy
1.						
2.						
3.						

CZASOOKRESY PRZEGLĄDÓW SPRZĘTU I INSTALACJI.

Lp.	Rodzaj czynności	Termin	Uwagi
1.	Konserwacja podręcznego sprzętu gaśniczego	co najmniej 1 raz w roku	częściej wg zaleceń producenta sprzętu
2.	Pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznej	co 5 lat	
3.	Kontrola stanu technicznego przewodów kominowych (spalinowych i wentylacyjnych)	co 1 rok	
4.	Pomiar napięć i obciążeń w instalacji elektrycznej	co 5 lat	
5.	Sprawdzenie skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej w instalacji elektrycznej	co 5 lat	
6.	Badanie instalacji odgromowej	co 5 lat	oraz po każdym uszkodzeniu
7.	Badanie hydrantów wewnętrznych z pomiarem ciśnienia wydajności	co 1 rok	
8.	Próby ciśnienia węży hydrantowych	co 5 lat	

CZĘŚĆ GRAFICZNA INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO I EWAKUACJI.

PLAN EWAKUACJI

AKTUALIZACJA INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO I EWAKUACJI.

ĆWICZENIA EWAKUACJI LUDZI Z OBIEKTU

Lp.	Zakres aktualizacji instrukcji ćwiczeń z zakresu ewakuacji ludzi	Data: aktualizacji, ćwiczeń z ewakuacji	Imię i nazwisko osoby dokonującej aktualizacji, prowadzącego ćwiczenia
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			